

การจัดกิจกรรมและสื่อ
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

การจัดกิจกรรมและสื่อ
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพันธ์วดี ไวยรูป

นี่คือ...แม่ที่รักและเมตตา

นี่คือ...พ่อผู้สูงส่ง

นี่คือ...พี่ชายที่สูงกว่า

นี่คือ...น้องสาวที่เล่นกับตุ๊กตา

นี่คือ...น้องเล็กที่เพิ่งเกิดมา

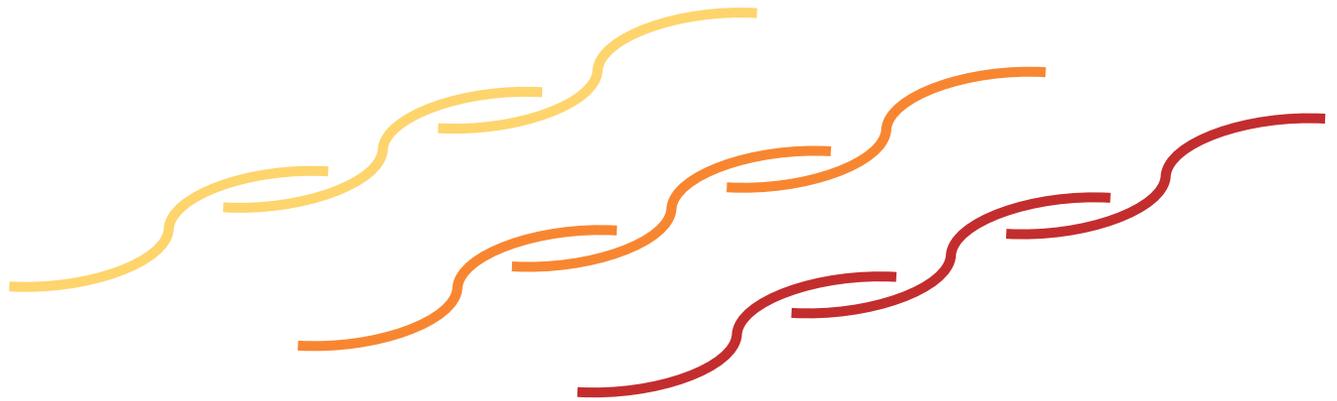
2 ครอบครัวนี้หนา

ช่างมากมาย...และมีสุขเอย

ทบทวน ก-ฮ

เรื่องน่ารู้ เกี่ยวกับ **ณ** เณอ

ออกเสียงอย่างไร?

ณ เณอ

“เณอ” หมายถึง ต้นไม้
เป็นคำจากภาษาเขมร

ออกเสียงถูกต้อง

ณ กะเณอ

“กระเซอ” หมายถึง
ภาษาอีสานแบบหนึ่ง
ดังที่ใช้ว่า “กระเซอกันรื้อ”

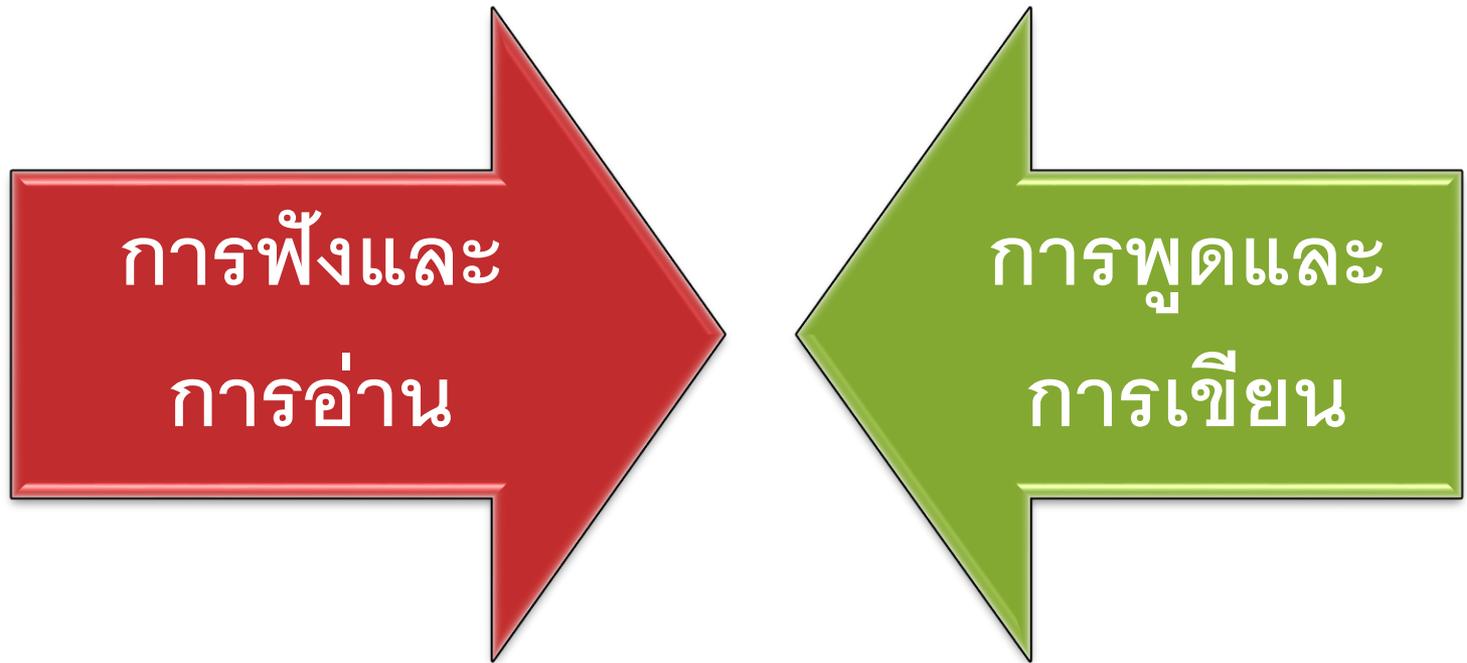

ออกเสียงผิด

เป็นพยัญชนะตัวที่ ๑๒ ในบรรดาพยัญชนะ ๔๔ ตัวของอักษรไทย
ออกเสียงอย่าง ช ช้าง และจัดอยู่ในกลุ่มอักษรต่ำ ในระบบไตรยางศ์

ข้อควรคำนึงในการจัดกิจกรรม

จัดกิจกรรมให้ครบ 4 ทักษะ

1. จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

2. สาระการเรียนรู้

1. จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

จุดมุ่งหมายใน**การฟัง**และ**การอ่าน** ได้แก่

บรรยากาศที่มี
การใช้ภาษา

มีโอกาสดังและ
เข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นพูด

ได้ยินคำศัพท์
ใหม่ๆ

เรียนรู้ที่จะทำ
ตามคำแนะนำ
หรือคำสั่ง

ชอบและ
สนุกสนาน

มีโอกาสดังและ
จำแนกเสียงที่
ได้ยิน

จุดมุ่งหมายในการพูดและการเขียน

ได้ใช้ภาษา
อย่างอิสระ

สนับสนุนให้พูดโดยใช้
คำหลาย ๆ ประเภท

มีโอกาสเรียนรู้คำศัพท์
ที่ใช้เพิ่มเติม

สนับสนุนให้พูดให้
สมบูรณ์ตามระดับ
พัฒนาการ

ได้รับการสนับสนุนใน
การออกเสียงให้ถูกต้อง

มีโอกาสพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ

มีโอกาสในการใช้ภาษาพูดเพื่อแสดงความรู้สึก
และความคิดเห็น

2. สารการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

- 2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
- 2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ
สถานที่แวดล้อมเด็ก
- 2.3 ธรรมชาติรอบตัว
- 2.4 สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเอง และครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจ ในตนเอง การสะท้อน การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน ที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

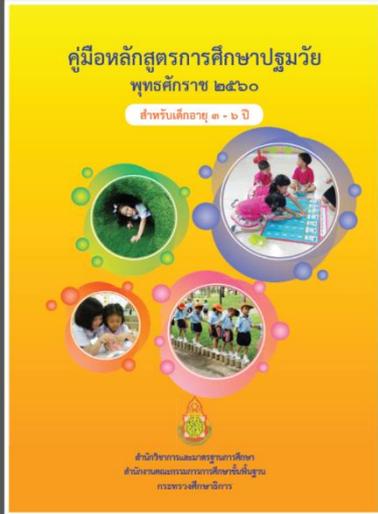
๒.๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัย และรักษาสิ่งแวดล้อม

ประสบการณ์สำคัญ

แบ่งตามลักษณะการใช้ภาษา ได้ดังนี้

ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริม พัฒนาการด้านสติปัญญา (1.4)

1.4.1 การใช้ภาษา มีประสบการณ์สำคัญ **22** ข้อ

1.4.1.1 การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม

1.4.1.2 การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ

1.4.1.3 การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือ
เรื่องราวต่างๆ

1.4.1.4 การแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ

1.4.1.5 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง

1.4.1.6 การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์

และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

การพูด

1.4.1.7 การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการ

กระทำต่างๆ

1.4.1.8 การรอจังหวะที่เหมาะสมในการพูด

1.4.1.10 การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ

1.4.1.11 การอ่านอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมี
ผู้ชี้แนะ

การอ่าน

1.4.1.12 การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง

1.4.1.13 การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ

1.4.1.14 การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจาก
ซ้ายไปขวาจากบนลงล่าง

1.4.1.15 การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย

1.4.1.16 การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ
ผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่

1.4.1.17 การคาดเดาคำ วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จาก
นิทาน เพลง คำคล้องจอง

1.4.1.18 การเล่นเกมทางภาษา

1.4.1.19 การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง

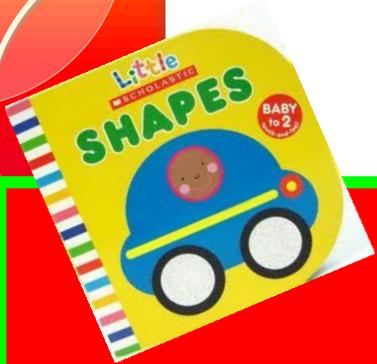
1.4.1.20 การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ

1.4.1.21 การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย

1.4.1.22 การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วย

ตนเองอย่างอิสระ

กิจกรรมที่ใช้ส่งเสริม พัฒนาการทางภาษา

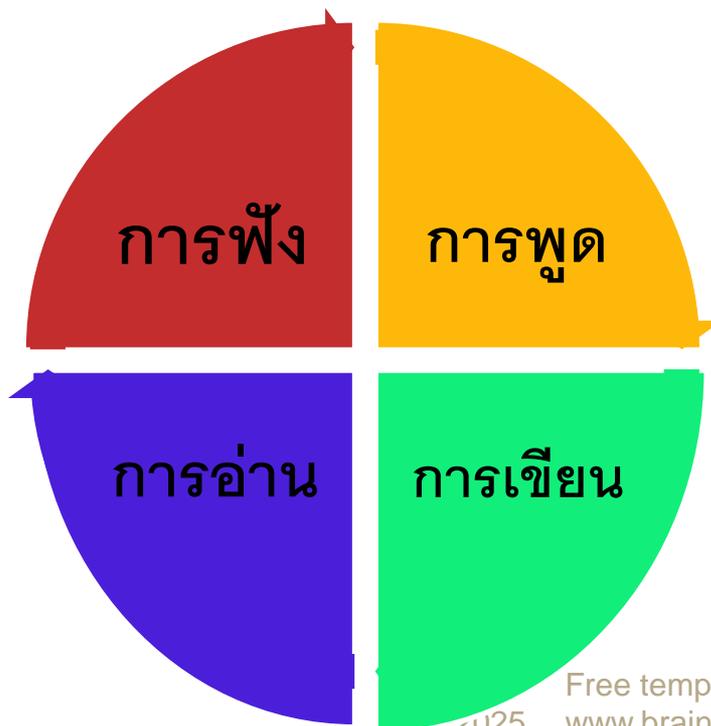
เกมเสริมทักษะที่หาไปเป็นของขวัญ

หนังสือ
สำหรับเด็ก

สื่อที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

ความหมายของสื่อ

ของหม่อมหลวงมงกุฎ

วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ

ซึ่งถูกนำมาใช้ในการการเรียนการสอน

เพื่อเป็นตัวกลาง

ในการนำส่งหรือถ่ายทอด **ความรู้ ทักษะ และเจตคติ**

จากผู้สอนหรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน

ความหมายของสื่อ

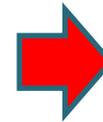
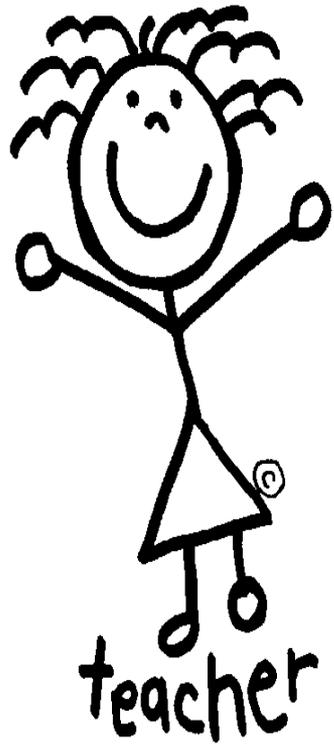
ขบวนการผลิตสื่อ

อุปกรณ์ และวิธีการ

เพื่อเป็น**ตัวกลาง**

ถ่ายทอด

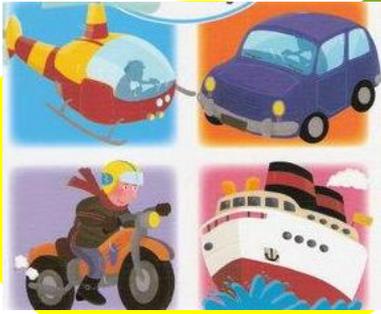
ความรู้**K** ทักษะ**P** และเจตคติ**A**

ประเภทของสื่อ

ภาพประกอบสื่อ

ประเภท ของสื่อ

ฟังเสียง

ฟังนิทาน

ฟังคำคล้องจอง

ด้านการฟัง

เกมตามคำสั่ง

ปริศนาคำทาย

อื่นๆ

การเล่าเรื่อง

การเล่นละคร

การสนทนา /
แสดงความคิดเห็น

การเล่นเสียง
สัมพันธ์ /
คำคล้องจอง

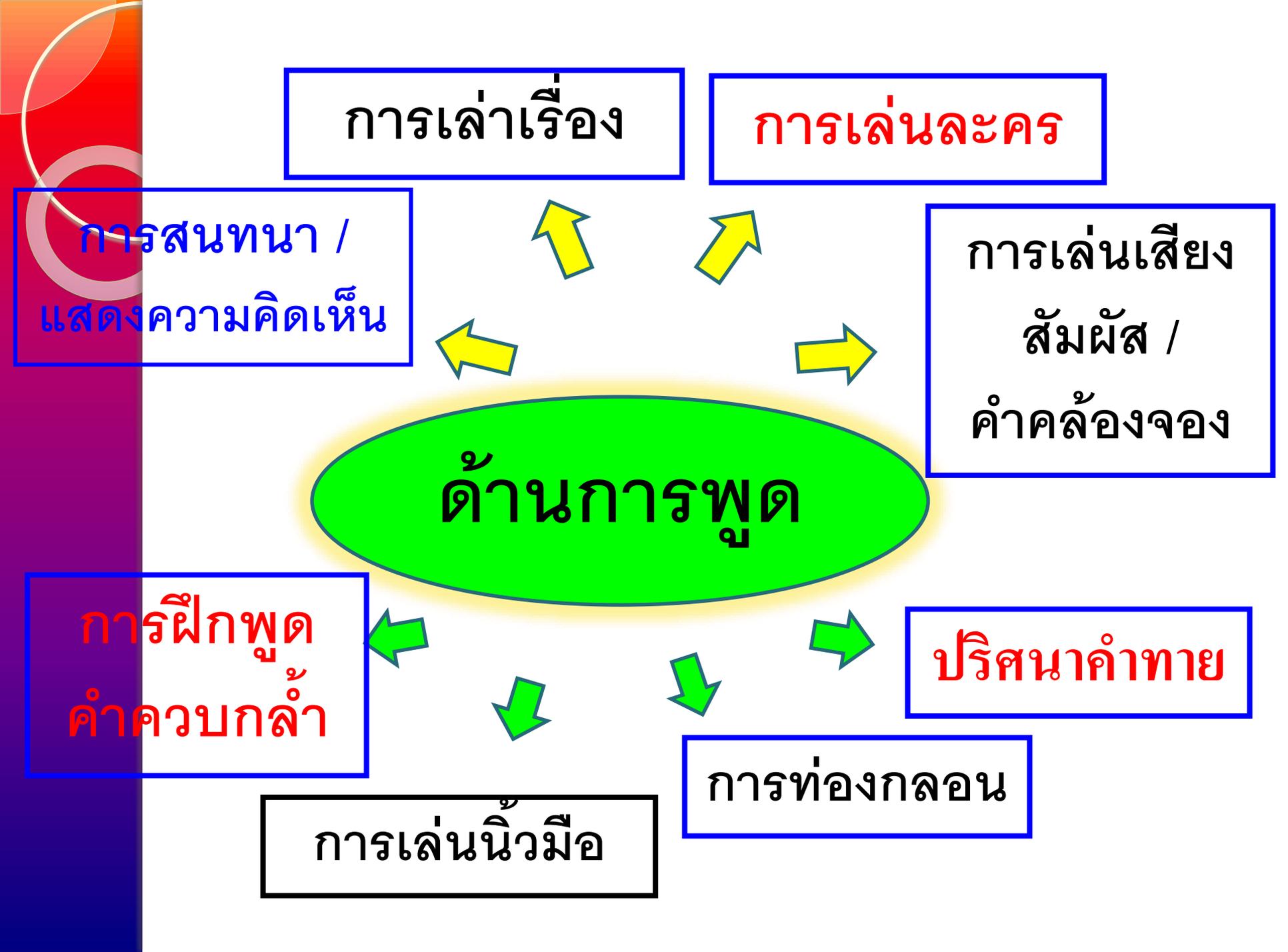
ด้านการพูด

การฝึกพูด
คำควบกล้ำ

ปริศนาคำทาย

การท่องกลอน

การเล่นนิ้วมือ

เพลง ตาต หูฟัง

เรามีตาไว้ดู เรามีหูไว้ฟัง

คุณครูท่านสอน ท่านสั่ง

ต้องตั้งใจฟัง ต้องตั้งใจดู

บัตรภาพกับคำ

เกมจับคู่ภาพ

บัตรภาพ

เกมต่อภาพ

ด้านการอ่าน

การอ่านเรื่อง
จากภาพ

หนังสือภาพ

การฝึก
เคลื่อนไหว
สายตา

- ภาพอย่างเดียว
- ภาพประกอบคำ
- ภาพที่เล่าเรื่องเป็นประโยค

วัว เอ๋ย วัว

ม้า เอ๋ย ม้า

แพะ เอ๋ย แพะ

วัว เอ๋ย วัว

เล็มหญ้า ช่าง วัว

วัว ร้อง มอ มอ

ม้า เอ๋ย ม้า

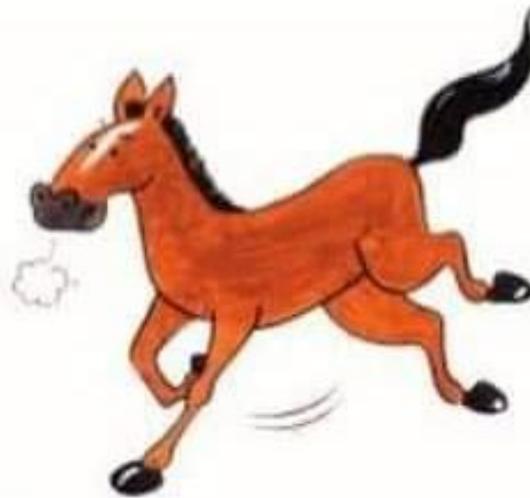
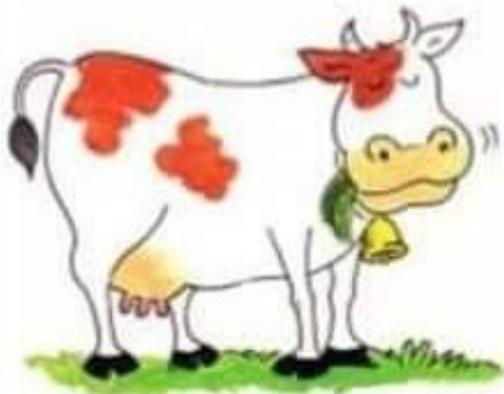
ควม มา เร็ว รี

ร้อง ฮี กับ กับ

แพะ เอ๋ย แพะ

ส่ง เสียง เบ๊ะ เบ๊ะ

แพะ ให้ นม เอย

เป็ด เอ๋ย เป็ด

เป็ด เอ๋ย เป็ด

ส่ง เสียง อัง เอ็ด

เป็ด ร้อง ก๊าบ ก๊าบ

ไก่ เอ๋ย ไก่

ไก่ เอ๋ย ไก่

ชู คอ ชัน ไป

แอ๊ก อี้ แอ๊ก แอ๊ก

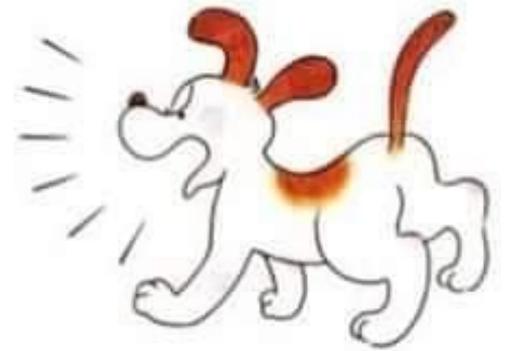

หมา เอ๋ย หมา

หมา เอ๋ย หมา

เห็น คน เดิน มา

หมา เห่า โห่ง โห่ง

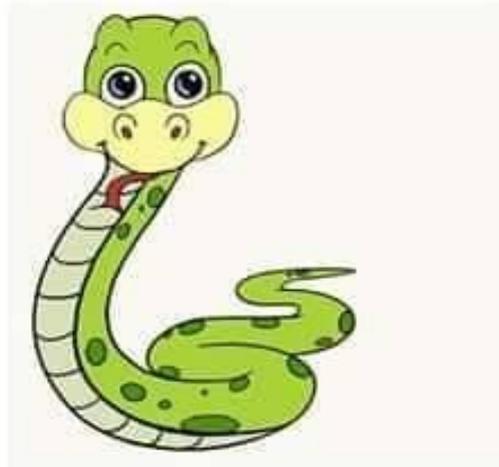
กบ เอ๋ย กบ

กบ เอ๋ย กบ
ส่ง เสียง อ๊บ อ๊บ
กบ อยู่ ใน บึง

งู เอ๋ย งู

งู เอ๋ย งู
ชู คอ ร้อง ชู
ฟู่ ฟ่อ ฟู่ ฟ่อ

ช้าง เอ๋ย ช้าง

ช้าง เอ๋ย ช้าง
แกว่ง งวง กวาด หาง
ช้าง ร้อง ฮูม แปรัน

ช่วยพัฒนา
สติปัญญาช่วยให้
รู้จักสังเกต
คิดเป็นเหตุผล

ฝึกให้ทำตาม
กฎ กติกา

ฝึกการทำงาน
เดี่ยวและกลุ่ม

ลักษณะ

กิจกรรม

เกมการศึกษา

การจัด

สร้างความเข้าใจ
เกี่ยวกับสี รูปร่าง
จำนวน พื้นที่/
ระยะ

เกมจับคู่
แยกประเภท
เรียงลำดับ
โดมิโน
ภาพตัดต่อ ฯลฯ

เรียนรู้เส้นต่างๆ

แบบฝึก

ลากเส้นใน
กระเบาะทราย

ด้านการเขียน

ลากเส้นใน
อากาศ

เรียนรู้จากจุด

ศิลปะ
สร้างสรรค์

เรื่องมหัศจรรย์และความพิเศษของ เด็กก้นด้าย

มือที่ใกล้ปากที่สุดคือ "ข้างที่ถนัด"

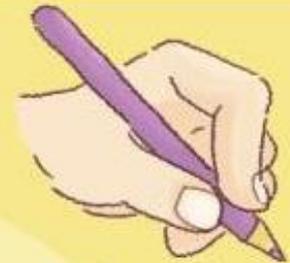
รู้ได้อย่างไรว่าลูก
"ก้นด้าย"

อัลตราซาวน์

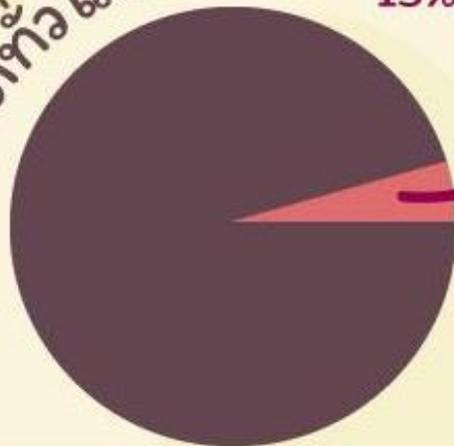

มือที่เอื้อมคว้า
สิ่งของ

มือที่จับดินสอ
วาดภาพ

สถิติทั่วโลก

15% ของประชากรโลก
เป็นคนถนัดซ้าย

บังคับให้คนถนัดซ้าย
เปลี่ยนมาใช้มือขวา

- ทำให้เกิดความสับสนในจิตใจ
- มีผลกระทบต่อ
ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

เรื่องโดดเด่นของคนนัดซ้าย

เข้าสังคมเก่ง

ความจำดี

มีความสามารถ
ทางด้านศิลปะ

ช่างจินตนาการ

ABC

มีความสามารถ
ทางด้านภาษา

เล่นกีฬาเก่ง

คนดังนัดซ้าย

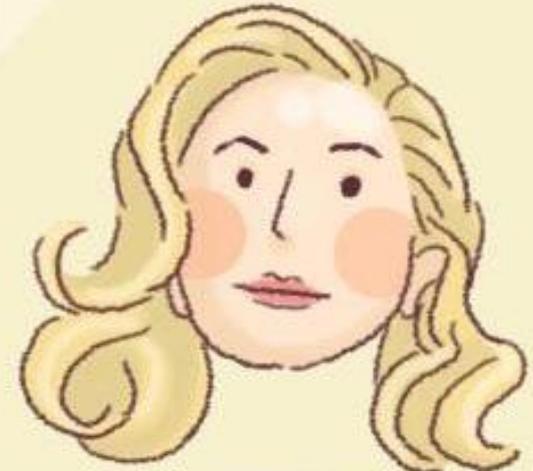
เลโอนาร์โด ดา วินชี

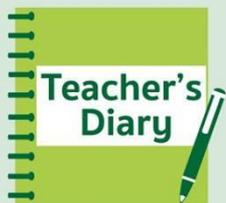
อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์

สตีฟ จ๊อบส์

เลดี้ กาก้า

แก้ปัญหาเด็กอ่านเขียนไม่ได้ ฉบับนิวซีแลนด์

1.ชวนอ่านพร้อมกัน แล้ววิเคราะห์

EDUCA

เวลาสอนเด็กเป็น
ห้องเรียนใหญ่ๆ ถ้าครู
เอาแต่สอนอย่างเดียว
เด็กจะไม่มีโอกาส
ได้ฝึกอ่าน ครูต้องลอง
ชวนเด็กทั้งห้อง
อ่านพร้อมกัน แล้ว
วิเคราะห์เนื้อหาที่อ่านไป
จะช่วยให้เด็กได้ทั้งอ่าน
และคิดตาม

2.ให้อ่านออกเสียง ทีละคน

EDUCA

การอ่านพร้อมกันทั้งห้อง
อาจไม่เพียงพอสำหรับเด็ก
บางคน บางครั้งเราควรฝึก
ให้เด็ก ๆ ได้มีโอกาสอ่าน
ออกเสียงทีละคน เด็ก ๆ
จะได้ทั้งการอ่าน
ความกล้าแสดงออก
ความมั่นใจในการอ่าน
เพิ่มขึ้นไปพร้อมกัน

อ้างอิง : หนังสือสอนภาษาไทยแนวสมดุลงภาษา
เรียบเรียงโดย ศ.ดร.อารี สันหวงวี

3. เป็นฝ่ายอ่านให้ฟัง

EDUCA

เมื่อมีเนื้อหาที่ยากขึ้น
บางครั้งครูเองต้องเป็น
ผู้นำ ครูต้องเป็นฝ่าย
อ่านให้เด็กฟัง เพื่อให้เด็ก
ได้รู้วิธีการอ่านที่ถูกต้อง
ได้ฟังการใช้น้ำเสียง ได้ฟัง
เรื่องราวที่ครูอ่านให้ฟัง
และถ้าอ่านดี ๆ ก็จะทำให้
เด็กสนุกกับการเรียนได้
ด้วย

อ้างอิง : หนังสือสอนภาษาไทยแนวสมดุภาษา

เรียบเรียงโดย ศ.ดร.อารี สัตนหจวี

4. จัดเวลาอ่านหนังสือ เบาๆ ในห้อง

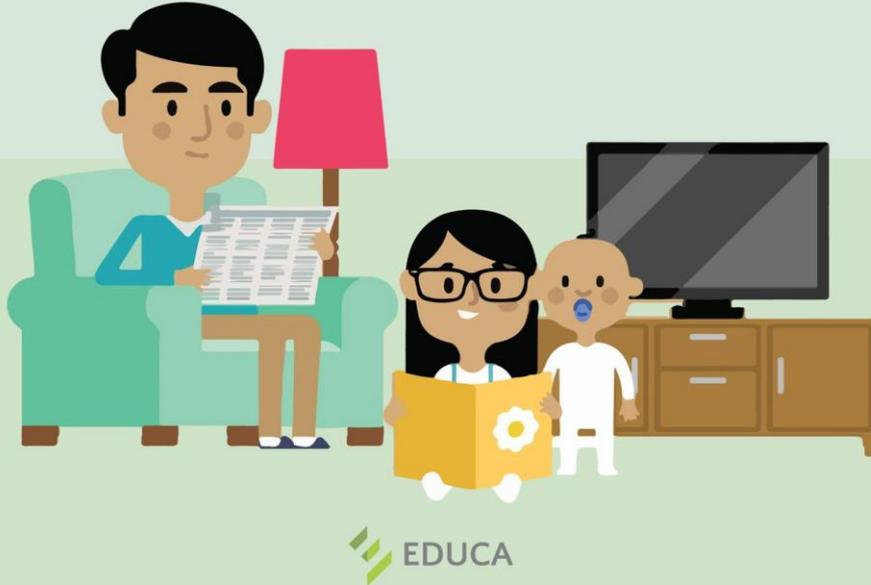

 EDUCUA

การฝึกให้เด็กอ่านออก
เขียนได้ ไม่จำเป็นต้องใช้
หนังสือเรียนเสมอไป เรา
อาจจัดเวลาวันละ
10-15 นาที ให้เด็กได้ลอง
อ่านหนังสือตาม
ความสนใจ เช่น
วรรณกรรม สารคดี
สร้างนิสัยรักการอ่าน
ให้เด็ก ๆ ไปในตัว

อ้างอิง : หนังสือสอนภาษาไทยแนวสมดุภาษา
เรียบเรียงโดย ศ.ดร.อารี สัณห์ทวี

5. ให้การอ่าน เป็นการบ้าน

EDUCA

เรื่องนี้ต้องร่วมมือกัน
ระหว่างคุณครูและ
ผู้ปกครอง คุณครูอาจให้
เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด
ไปอ่านเป็นการบ้าน
ผู้ปกครองเองก็ช่วยดูแล
เวลาเด็กอ่านหนังสือ และ
ชื่นชมว่าเด็กได้อ่าน
หนังสือแล้ว เด็กจะได้ทั้ง
ทักษะการอ่านและมี
สัมพันธ์ที่ดีกับคนใน
ครอบครัวด้วย

อ้างอิง : หนังสือสอนภาษาไทยแนวสมดุภาษา
เรียบเรียงโดย ศ.ดร.อารี สันหนวี

การใช้สื่อทางภาษา

- ความพร้อมของสื่อ สื่อที่หลากหลายและอุปกรณ์ทางภาษา

- การเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ วิธีการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจ
- การใช้คำถามที่หลากหลายกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง และสร้างบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา

แนะนำ FACEBOOK

- พลิกโฉมโรงเรียนด้วยแนวคิด **BBL**
- ตัวอย่างสื่อปฐมวัย
- สื่อ & ผลงานสำหรับเด็กปฐมวัย
- สื่อกระดาษ สื่อต้นแบบ
- สื่อสร้างสรรค์-สื่อแต่งห้องเรียน
- เกมการศึกษาปฐมวัย
- รวมตัวอย่างสื่อการสอนทุกวิชา
- <https://www.pinterest.com>
- <http://firstgradeblueskies.com/>
- <https://th.monkeyenglish.net/hlt2>

การออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
ทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

ใน Google
Classroom